

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА****“ЗАТВЕРДЖУЮ”**Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи“” О.Б. Жильцов
2018 року**РОБОЧА ПРОГРАМА****ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА
(УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)**

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітній рівень другий (магістерський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

Робоча програма «Виробнича переддипломна практика (Урбаністичний пленер)» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Розробник: Крюкова Ганна Олексіївна, Заслужений художник України, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «10» січня 2018 року № 5

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва О. В. Школьна

(підпис)

© _____, 2018 рік

© _____, 2018 рік

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка	4
II. Опис виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер).....	6
III. Програма виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер)	7
IV. Місце і час проведення виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер).....	9
V. Підведення підсумків практики. Звітна документація.....	10
VI. Розрахунок рейтингових балів	11
VII. Рекомендована література	12
VIII. Зразки оформлення звітної документації	14

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Студенти спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» проходять виробничу практику (урбаністичний пленер) у 10 семестрі (освітній рівень другий (магістерський)).

Загальна тривалість практики – 3 кредити, 90 годин. Місце проведення практики – м. Київ. Передбачено застосування на практиці фахових компетенцій студентів, отриманих під час опанування навчальних дисциплін «Практика живопису», «Практика рисунку» та «Практика композиції». Основною для проведення урбаністичного пленеру є комплекс методичних рекомендацій для проведення пленеру на першому освітньому рівні, але доповнені ускладненими відповідно до вимог другого освітнього рівня завданнями, пов'язані зі специфікою малювання архітектурних об'єктів. Тривалі завдання чергуються з короткотерміновими, живописні роботи – з роботами по рисунку м'якими матеріалами

Права та обов'язки студента-практиканта:

- Практикант здійснює свою діяльність згідно з правилами внутрішнього розпорядку, виконує всі розпорядження адміністрації закладу, керівників практики;
- Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачених програмою виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер), веде документацію з практики;
- Після закінчення практики студент складає звіт з практики з переліком виконаних заходів і робіт, одержує відгук-оцінку від керівника практики;
- Практикант має право одержувати консультації керівника з усіх питань проведення практики;
- Практикант має право користуватися навчально-методичною літературою у бібліотеці закладу;
- Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, її проходження переноситься на інший період за визначенням кафедри без відриву від занять в Університеті.

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, розвиток творчої активності та ініціативи студентів, отримання комплексу вмінь відображення архітектурних об'єктів у природному ландшафті.

Завдання практики:

- Удосконалення вмінь студентів спостерігати та аналізувати оточуюче середовище з урахуванням особливостей роботи на пленері, визначення характерних деталей вибраного об'єкту та мотиву зображення;
- Формування вмінь відображення оточуючої дійсності різними засобами художньої виразності;
- Формування навичок виконувати живописні етюди та графічні замальовки архітектурного ландшафту та природи.
- Подальший розвиток на практиці умінь і навичок з дисциплін блоку формування фахових компетентностей.

У результаті проходження практики студент повинен вивчити:

- Композиційні правила, закони та методи їх застосування стосовно архітектурного пейзажу (золотий перетин, спокій, рух), прийоми та засоби композиції;
- Методи пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- Визначену програмою кількість живописних короткотривалих та довготривалих етюдів у техніці олійного живопису із зображенням архітектурних об'єктів;
- Обумовлену програмою кількість начерків у техніці графіки;
- Підготувати звітну експозицію з пленерних робіт та пакет звітної документації.

У процесі проходження виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер) у студента формуються наступні **компетенції**:

- здатність самостійно відтворювати архітектурний пейзаж в умовах роботи на пленері;
- вміння роботи з олійними фарбами, знаходити кольорові та тонові співвідношення;
- формування навичок знаходити та застосовувати необхідний виразний метод (графічний або живописний підхід) у відтворенні натури.

II. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер) (денна форма навчання)
10 семестр	Шифр та назва галузі знань 02 «Культура і мистецтво» Шифр та назва спеціальності: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Освітній рівень другий (магістерський)	Нормативна
Кількість кредитів, відповідних ECTS:		Рік підготовки: 5-й
3		10 семестр
Загальна кількість годин:		Практична робота – 86 год.
		Установча конференція – 2 год.
90		Звітна конференція – 2 год.

ІІІ. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Установча конференція (2 год.)

- Опис виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер). Місце і час проведення.
- Ознайомлення з програмою виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер). Завдання практики, матеріали, інструменти.
- Ознайомлення з системою розрахунку рейтингових балів.
- Систематизація та поглиблення основних теоретичних положень з дисциплін, знання яких необхідне для виконання на належному рівні завдань практики.
- Засвоєння необхідності поетапної роботи над етюдом, вибір техніки і художніх матеріалів для роботи на пленері.
- Ознайомлення з особливостями роботи на великих та малих форматах, з правилами застосування різних художніх матеріалів.

Тема 1. Робота в техніці олійного живопису:

архітектурний ландшафт міста

Робота на вулицях Києва (Територія Києво-Печерської лаври, Софії Київської та Андріївського узвозу). Завданням студентів є знайти вдалу композицію для довгострокових етюдів. Композицію необхідно вести у двох напрямках. Перше – це пошуки закінченої, цілісної композиції спрямованої на створення художнього образу із застосуванням правил і засобів композиції. Друге – фрагментарне зображення мотиву або його деталі з акцентуванням виразності зображення і його наступне використання у творчій роботі. При зображенні урбаністичного пейзажу, де часто домінують одноманітні форми, необхідно використати такі засоби композиційного задуму як: виявлення центра, розподіл зображення, симетрія й асиметрія, ритм.

Важливим завданням є вивчення взаємозв'язку між лінійною й повітряною перспективою при зображенні архітектурних об'єктів, побудова ракурсних положень. Виявлення характерних тонових і колірних контрастів натури при зображенні архітектурного мотиву. Передача співвідношень архітектурних об'єктів, дерев і т.д. Використання на практиці навичок виявлення силуетів архітектурних мас і планів.

Завдання № 1. Етюди урбаністичного пейзажу (20 год.)

Пошук композиційного вирішення для довгострокових етюдів. Короткострокові етюди на форматі А 4. (15 шт.). Завдання: вирішити основні кольорові та тонові відносини в техніці олійного живопису.

Завдання № 2. Довгострокові етюди у техніці олійного живопису (46 год.)

Розмір: 60 на 80.

Матеріали: Полотно, олія.

На основі знайдених композицій короткострокових етюдів створити 5 довготривалих етюдів. Завдання: виразно передати стан мотиву, особливості лінійної та повітряної перспективи використовуючи засоби образотворчої грамоти

Метою при веденні довгострокового етюдів є вирішення всіх поставлених завдань по передачі стану природи, простору й найбільш важливих деталей. Робота ведеться послідовно:

1. Компонування зображення, визначення основних пропорційних співвідношень. Підготовчий малюнок для живопису.
2. Прокладка загальних колірних і тональних відносин.
3. Визначення планів, виявлення форми й обсягу зображення.
4. Робота над деталями в контексті загальних рішень.
5. Закінчення роботи, узагальнення.

Тема 2. Виконання практичних завдань у техніці вільної графіки

Завдання № 3. Графічні начерки й замальовки

архітектурних споруд (20 год.)

Розмір: формат А-4.

Матеріал: папір, крафт (олівець, сангіна, вугілля, пастель)

Мінімальний обсяг: 15 аркушів.

Завдання: удосконалити на практиці графічні навички, розвивати відчуття композиції та масштабу архітектурних форм. Замальовки архітектурних деталей. Передача тональних відношень із чітко вираженим контрастом.

Звітна конференція (2 год.)

ПЕРЕГЛЯД

Навчальна практика завершується підсумковим переглядом, обговоренням і оцінкою практичних робіт, виконаних за програмою курсу відбором малюнків, ескізів для методичного фонду та звітної виставки.

IV. МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

1. Виробнича переддипломна практика (урбаністичний пленер) проводиться у місті Києві, а саме: Андріївський узвіз; Пейзажна алея; Історико-культурний заповідник «Києво-Печерська лавра»; Історико-культурний заповідник «Софія Київська».

2. Практика передбачає роботу на відкритому повітрі на вулицях, у парках міста;

3. Виробнича переддипломна практика (урбаністичний пленер) проводиться на V курсі у 10 семестрі протягом 2 тижнів.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ВНЗ на кафедру образотворчого мистецтва.

Вона включає:

1. Щоденник з проходження практики, який відображає зміст практики (календарний план);
2. Звіт з виконаної роботи з зазначеною кількістю виконаних завдань, місцями їх виконання;
3. Відгук-оцінку керівника практики із зауваженнями.
4. Фото-звіт про проходження практики (фото-ряд з місць пленеру);
5. Фото-звіт з перегляду за результатами пленеру.

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує урбаністичною пленерною практикою студентів V курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта (таблиця максимальних рейтингових балів додається) та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Крім творчого перегляду проводиться ще підсумкова конференція, на якій аналізуються позитивні і негативні аспекти роботи під час практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

VI. РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ

**Таблиця максимальних рейтингових балів
за видами діяльності практиканта**

Види діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
Тема 1.Завдання № 1. Етюди урбаністичного пейзажу	1	15	15
Тема 1. Завдання № 2. Довгострокові етюди у техніці олійного живопису	12	5	60
Тема 2. Завдання № 3. Виконання практичних завдань у техніці вільної графіки	1	15	15
Оформлення звітної документації, своєчасний термін подання	10	1	10
Підсумковий рейтинговий бал:			100

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Сандомирский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
4. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
5. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)

Додаткова:

6. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
7. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
8. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
9. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
10. Ковалев В. Золотое сечение в живописи / Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
11. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.
12. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.

13. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.:
ДжИ Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.

VIII. ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

Звітна документація
виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер)
студента V курсу
групи _____
Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка
Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(ПІБ практиканта)

Практика проходила на кафедрі образотворчого мистецтва
з _____ по _____ 20__ р.

Керівник практики від кафедри образотворчого мистецтва

(ПІБ керівника)

2. Оформлення щоденника практики

Перша сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

з виробничої переддипломної практики

(урбаністичний пленер)

Студента V курсу групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Друга сторінка щоденника:

База проходження практики:

Термін проходження практики:

з « ____ » _____ по « ____ » _____ 20 ____ р.

Керівник практики:

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Третя та наступні сторінки щоденника:

№ п/п	Термін виконання	Зміст виконаної роботи, висновки та пропозиції	Оцінка та зауваження керівника
1	2	3	4

Оформлення звіту студента:

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва

ЗВІТ

**про проходження виробничої переддипломної практики
(урбаністичної пленерної)**

Студента V курсу групи _____

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітній рівень другий (магістерський)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____ / _____
(дата) (підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові студента)

Керівник практики _____ / _____
(підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові)

Оформлення відгука керівника:

Відгук-оцінка

з виробничої переддипломної практики (урбаністичний пленер)

Студента

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Оцінка _____

Керівник практики _____ / _____

(підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові)

Місце печатки установи